

Sygn. akt: III APa 2/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rzeźniowiecka (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSO del. Beata Michalska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Sztuka

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014 r. w Łodzi

sprawy **K. M.**

przeciwko (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.**

o odprawę,

na skutek apelacji K. M. i (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 października 2013 r., sygn. akt: VI P 30/13

oraz na skutek apelacji (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. od wyroku uzupełniającego Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt: VI P 30/13

- 1. z apelacji strony pozwanej od wyroku uzupełniającego Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 listopada 2013 roku uchyla wyrok uzupełniający Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 listopada 2013 roku i odmawia uzupełnienia wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 października 2013 roku;**
- 2. oddala apelację stron od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 października 2013 roku;**
- 3. zasądza od K. M. na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 451 (czterysta pięćdziesiąt jeden) złotych tytułem zwrotu opłaty od apelacji od wyroku uzupełniającego Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 listopada 2013 roku;**
- 4. znosi pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III APa 2/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 listopada 2012 r. skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. K. M. wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kwoty 97.387,83 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódka wskazała, że na dochodzoną pozwem sumę składają się: kwota 63.389,40 zł tytułem odprawy pieniężnej należna na podstawie art. 6¹ umowy o pracę oraz 33.988,43 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od wymienionej kwoty, obliczonych za

okres od 27 września 2008 r. do 19 listopada 2012 r. Powódka wskazała, że na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Płocku, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku otrzymała odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. W związku powyższymi wyrokami pozwany wydał powódce świadectwo pracy, w którym wskazał, że stosunek pracy został rozwiązany za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany zakwestionował prawo powódki do odprawy, podnosząc, że przytoczony art.6¹ umowy o pracę nie obejmuje sytuacji, rozwiązania z powódką umowy o pracę bez wypowiedzenia. Orzeczenie przez Sąd Pracy o odszkodowaniu za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę nie pozbawia skuteczności oświadczenia pracodawcy rozwiązującego stosunek pracy. Nadto powódka nie może domagać się odszkodowania z tytułu wypowiedzenia umowy o pracę w sytuacji, gdy Sąd Pracy orzekł o odszkodowaniu za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Odszkodowanie z art. 6¹ umowy o pracę ma charakter cywilnoprawny, gdyż dochodzone jest na podstawie zawartej między stronami umowy. Odpowiedzialność pracodawcy związana natomiast z zastosowaniem niewłaściwego trybu rozwiązania umowy o pracę ma charakter deliktowy. W razie dochodzenia przez pracownika roszczenia cywilnego jak i pracowniczego wysokość zasądzonych odszkodowań nie może przekraczać wysokości uszczerbku poniesionego przez pracownika w związku z nielegalnym rozwiązaniem umowy o pracę. Odszkodowanie dochodzone przez pracownika na podstawie art. 58 k.p. podlega zaliczeniu na poczet dochodzonego w oparciu o przepisy k.c. Tak więc powódce przysługiwało prawo do jednego odszkodowania, które już otrzymała na podstawie art. 58 k.p. Niezależnie od podniesionych argumentów pozwany wskazał, że roszczenie K. M. uległo przedawnieniu.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2013 r., sygn. akt VI P 2/13 Sąd Okręgowy w Płocku oddalił powództwo, uwzględniając zarzut przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2013 r., sygn. akt III APa 18/13 Sąd Apelacyjny w Łodzi uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny wskazał, że roszczenie powódki nie uległo przedawnieniu, ponieważ stało się wymagalne dopiero wskutek wyroku Sądu Okręgowego z dnia 27 września 2012 r., na mocy, którego oddalono apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego zasądającego na rzecz powódki odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Dopiero po wyroku Sądu Okręgowego powódka miała realną możliwość żądania zaspokojenia roszczenia o odprawę. Tym samym błędnym było stanowisko Sąd Okręgowego w niniejszej sprawie, wskazujące jako początek biegu przedawnienia dzień następujący po dacie rozwiązania stosunku pracy z powódką, a więc 20 września 2008 r. Konsekwencją powyższego uchybienia była konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku z powodu nierozpoznania istoty sprawy, tj. niewyjaśnienia i niedokonania oceny okoliczności faktycznych sprawy stanowiących przesłanki zastosowania prawa materialnego.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z dnia 25 października 2013 r. w punkcie pierwszym zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powódki K. M. kwotę 64.563,40 zł tytułem odprawy w kwocie 63.389,40 zł i skapitalizowanych odsetek w kwocie 1.174,01 zł za okres od 28 września 2012 r. do 19 listopada 2012 r.; w punkcie drugim oddalił powództwo w pozostałej części; w punkcie trzecim zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powódki K. M. kwotę 8.804,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 4.900,50 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Na skutek wniosku powódki Sąd Okręgowy w Płocku postanowieniem z dnia 6 listopada 2013 r. uzupełnił wyrok z dnia 25 października 2013 r. w ten sposób, że dodał punkt czwarty następującej treści „wyrokowi w punkcie 1. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 21.129,80 zł stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia za pracę powódki”.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. M. była zatrudniona w (...) spółka z o.o. w G. (wcześniej Zakład (...) SA w P., (...) spółka z o.o. w G.) od 27 kwietnia 2001 r. na stanowisku głównej księgowej. W dniu 23 grudnia 2004 r. strony zawarły aneks do umowy o pracę, mocą którego m.in. dodano § 6¹ ust. 1, który stanowił, iż w przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę: za wypowiedzeniem, za porozumieniem stron z inicjatywy pracodawcy bądź z przyczyn określonych w art. 53 k.p., pracownikowi przysługuje odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia obliczonego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, która jest płatna jednorazowo w terminie 7 dni od dnia rozwiązania umowy. § 2 umowy otrzymał brzmienie, zgodnie, z którym powódka miała świadczyć pracę na stanowisku głównego księgowego Oddziału (...) w P. (pkt. 1). Nadto dodano pkt. 2, z którego zd. 2 wynikało, że do obowiązków pracownika należy w szczególności bieżące prowadzenie spraw Oddziału na podstawie prokury oddziałowej udzielonej w odrębnym trybie stosownie do art.109⁵ k.c. oraz realizacja uchwał zarządu E..

Porozumieniem z 3 lipca 2007 r. strony zmieniły zapisy dotyczące wysokości odprawy określając, że odprawa przysługuje w wysokości 3-miesięcznego wynagrodzenia. W ostatnim okresie zatrudnienia powódka pracowała na stanowisku dyrektora ds. finansowo- ekonomicznych i nadzoru nad procesami. Pismem z 17 września 2008 r., doręczonym powódce w dniu 19 września 2008 r. pozwana Spółka rozwiązała z powódką umowę o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. K. M. odwołała się od powyższej decyzji do Sądu Rejonowego, który wyrokiem z 16 lutego 2012 r., sygn. akt IV P 381/08 - w miejsce żądanego przywrócenia do pracy - zasądził na jej rzecz od pozwanego pracodawcy trzymiesięczne odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Apelacja pozwanego od tego orzeczenia została oddalona przez Sąd Okręgowy wyrokiem z 27 września 2012r., sygn. akt VI Pa 123/12.

Powódka pismem z 8 października 2012 r. wystąpiła do pozwanej Spółki o wydanie i przesłanie świadectwa pracy o prawidłowej treści, przekazanie na jej rachunek zasądzonego odszkodowania i kosztów procesu oraz odprawy, o której stanowi §6¹ ust. 1 umowy o pracę wraz z należnymi odsetkami od 27 września 2012 r. Pozwany pracodawca wystawił powódce w dniu 16 października 2012 r. nowe świadectwo pracy, w którym w pkt. 3a wpisał, że stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę (art. 30 § 1 pkt 2 k.p.), natomiast odmówił wypłacenia odprawy wskazując, że roszczenie to jest pozbawione podstaw faktycznych i prawnych, a nadto uległo przedawnieniu.

Powódka przed wniesieniem niniejszego powództwa nie występowała do sądu z roszczeniem o odprawę wynikającą z zapisów aneksu nr (...) do umowy o pracę, nie wezwała również pozwanego do próby ugodowej w tym zakresie.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosi 21.129,80 zł.

Sąd Okręgowy stwierdził, że stan faktyczny w sprawie był między stronami niesporny a ustalony został na podstawie dokumentów wymienionych jako dowody, co do których brak jest podstaw do ich zakwestionowania.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione co do zasady. W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zważył, że wykładnia art. 97 § 3 k.p. przesądza, iż w związku z orzeczeniem przez Sąd Pracy o odszkodowaniu dla powódki z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę winna ona być, w zakresie wszystkich uprawnień pracowniczych, traktowana jak pracownik, z którym pracodawca dokonał rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Dalej Sąd Okręgowy ustosunkował się do kwestii prawnego charakteru odprawy wynikającej z art.6¹ ust. 1 obowiązującej strony umowy o pracę umowy. Powołując się na poglądy judykatury Sąd przyjął, że prawo do odprawy stanowiące element stosunku pracy stanowi autonomiczne źródło zobowiązania do świadczenia pieniężnego przez pracodawcę, względem określonego w art. 45 k.p. i art.47¹ k.p. W przypadku odprawy źródłem zobowiązania pracodawcy pozostaje umowa, w analizowanym przypadku - umowa o pracę. Sąd zaznaczył, że mimo, że odprawa ma charakter rekompensaty, to w istocie odszkodowaniem sensu stricto nie jest. Jest dodatkowe świadczenie, bonus, do którego uprawnienie aktualizuje się już wobec samego faktu wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę, bez względu na to, czy za przyczyną wypowiedzenia stała wina pracownika w naruszeniu obowiązków pracowniczych. Odmienna sytuacja dotyczy odszkodowania z art. 45 k.p. i 47¹ k.p. Źródłem odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy jest bowiem ustawa, zawierająca w tym

względnie unormowania bezwzględnie obowiązujące, a dla realizacji roszczenia odszkodowawczego koniecznym jest wszczęcie postępowania mającego na celu sądową kontrolę zasadności przyczyn wypowiedzenia. Odszkodowanie to może być dochodzone tylko i wyłącznie w procesie wszczętym wskutek odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę. W kontekście zaprezentowanych też jako niezrozumiałe Sąd Okręgowy ocenił argumenty strony pozwanej, których konkluzja sprowadza się do wyłączenia prawa powódki do odprawy z uwagi na powinność zarachowania odszkodowania uzyskanego w następstwie orzeczeń Sądów Pracy wydanych w sprawach IV P 381/08 oraz VI Pa 123/12 na poczet odprawy. Sąd podkreślił, że odprawa przysługująca powódce nie ma charakteru ściśle odszkodowawczego, a jedynie stanowi dodatkowe świadczenie wynikające ze stosunku pracy. Prawo do odprawy przyznano powódce w związku z awansowaniem i powierzeniem dodatkowych czynności jako prokurenta oddziału spółki. Odprawa ta nie miała kompensować powódce faktycznego uszczerbku wynikającego z utraty pracy, a jedynie stanowiła dodatkową gratyfikację w związku z utratą pracy na eksponowanym stanowisku, o czym jednoznacznie świadczy art. 6¹ ust.1 pkt.1 umowy o pracę, w którym wskazano, że przysługuje powódce już tylko z racji wypowiedzenia umowy o pracę, bez dookreślenia przyczyn tego wypowiedzenia. Strony nie wskazały dodatkowych warunków nabycia prawa do odprawy. Zdaniem Sądu Okręgowego argumentem, który dodatkowo przeciwstawia możliwość zarachowania odszkodowania na poczet odprawy, jest to że źródłem zobowiązania do świadczenia przez pracodawcę pozostają dwa różne i odrębne zdarzenia prawne. W przypadku odszkodowania uzyskanego przez powódkę na podstawie art. 56 §1 i art.58 k.p. źródłem zobowiązania jest zdarzenie prawne polegające na niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę, zaś w drugim przypadku czynność prawna - umowa. Roszczenia wynikające z art. 6¹ zaktualizowały się dopiero wskutek stwierdzenia wadliwości pierwszego z wymienionych zdarzeń. Bez stwierdzenia tego rodzaju wadliwości powódka nie mogłaby nabyć prawa do odprawy. Z tego względu, w uznaniu Sądu Okręgowego, nie ma również zastosowania dla rozwiązania omawianego problemu prawnego teza, którą pozwany przytoczył na poparcie swojej argumentacji, a która zawarta została w wyroku SN z dnia 22 czerwca 2010 r., sygn. I PK 38/10. Sąd Okręgowy zważył, że powódka wskazując podstawę faktyczną i prawną dochodzonego roszczenia wskazała na art.6¹ ust.1 umowy o pracę. Roszczenie wynikające z przytoczonego zapisu umowy opiera się na stosunku pracowniczym, nie zaś na stosunku cywilnoprawnym. W konkluzji Sąd Okręgowy stwierdził, że powódce przysługuje prawo do odprawy, której wysokość, zgodnie z umową, odpowiada trzymiesięcznemu wynagrodzeniu za pracę, obliczonemu jak ekwiwalent za urlop, to jest kwota 63.389,40 zł. W kwestii wymagalności roszczenia powódki, wskazując na pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, Sąd Okręgowy zważył, że roszczenie to stało się wymagalne dopiero w dniu 27 września 2012 r., to jest w dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie VI Pa 123/12, na mocy którego została oddalona apelacja pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego zasądzającego od pozwanego na rzecz powódki odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Powódka wytoczyła powództwo w dniu 20 listopada 2012 r., a zatem jej roszczenie nie było przedawnione na podstawie art. 291 k.p. W związku tak określoną datą wymagalności roszczenia o odprawę Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwany pozostaje w zwłoce w spełnieniu świadczenia od następnego dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, czyli począwszy od 28 września 2012 r. Podstawę rozstrzygnięcia o odsetkach ustawowych stanowiły dla sądu Okręgowego przepisy art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Sąd zaznaczył, że fikcja prawna wynikająca z orzeczenia odszkodowawczego Sądu Pracy znajduje zastosowanie wyłącznie do określenia sytuacji powódki w ogólności. Z fikcją tą nie idzie natomiast w parze teza, że orzeczenie Sądu Pracy nie zastępuje oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę. Nie można zatem stwierdzić, że pozwany w dniu 28 września 2012 r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu powódce umowy o pracę. Skoro to nie oświadczenie pracodawcy stanowi podstawę zaktualizowania się roszczenia powódki o odprawę, a orzeczenie Sądu Pracy, toteż termin wynikający z § 6¹ ust. 1 zd. 2 umowy o pracę w ogóle nie powinien być brany pod uwagę. W konsekwencji jako zasadne Sąd Okręgowy ocenił żądanie zasądzenia skapitalizowanych odsetek za okres od 28 września 2012 r. do dnia 19 listopada 2012 r. (daty poprzedzającej wytoczenie powództwa). Tak obliczone odsetki wyniosły kwotę 1.174 zł. Powództwo o kwotę skapitalizowanych odsetek w części przewyższającej ta kwotę Sąd I instancji oddalił. W treści uzasadnienia Sąd Okręgowy zaznaczył, iż w treści sentencji wyroku nie odniósł się do żądania odsetek za okres od dnia wytoczenia powództwa, to jest od 20 listopada 2012 r. Kwestia ta, w związku z żądaniem powódki o uzupełnienie wyroku, ma być przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu na rozprawie w dniu 29 listopada 2013 r. O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. O

kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. § 6 pkt. 6 w zw. z § 11 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Po wzajemnym potrąceniu Sąd przyjął, że koszty przysługujące powódce wynoszą kwotę 8.804,40 zł.

Na skutek wniosku powódki z dnia 31 października 2013 r. wyrokiem uzupełniającym z dnia 29 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Płocku uzupełnił wyrok z dnia 25 października 2013 r. w punkcie pierwszym w ten sposób, że po słowach „do 19 listopada 2012 r.” dodał słowa „z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2012 r. do dnia zapłaty”. Tym samym Sąd Okręgowy jako zasadne ocenił żądanie powódki uzupełnienia wyroku z dnia 25 października 2013 r. o rozstrzygnięcie o żądaniu odsetek od dochodzonej pozwem kwoty, na którą składa się kwota roszczenia głównego oraz skapitalizowanych odsetek. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał przepisy art. 351 § 1 i 3 k.p.c. oraz 482 § 1 k.c. uznając, że skoro powódka wytoczyła powództwo w dniu 20 listopada 2012 r. to przysługują jej odsetki od uwzględnionego roszczenia w kwocie 64.563,40 zł za okres od wymienionej daty do dnia zapłaty przez pozwanego świadczenia.

Wyrok Sądu Okręgowego z dnia 25 października 2013 r. zaskarżyła apelacją strona pozwana w zakresie punktu 1, 3 i 4 zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest:

1) art. 97 § 3 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji nieprawidłowe uznanie przez Sąd I Instancji, iż powódce należą się uprawnienia, które przysługiwałyby powódce w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę przez pozwaną w sytuacji gdy stosunek pracy powódki ustał na skutek rozwiązania umowy o pracę przez pozwaną w trybie art. 52 k.p.;

2) art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez dokonanie błędnej wykładni § 6¹ umowy o pracę z dnia 27 kwietnia 2001 r. (dodanego aneksem nr (...) z dnia 23 grudnia 2004 r., zmienionego porozumieniem z 3 lipca 2007 r.) prowadzące do niezgodnego z wolą stron uznania, iż przyznane na rzecz pracownika świadczenia nie ma w żadnym zakresie charakteru odszkodowawczego a stanowi jedynie swego rodzaju „bonus” za wypowiedzenie umowy o pracę;

3) art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez dokonanie błędnej wykładni § 6¹ umowy o pracę z dnia 27 kwietnia 2001 r. prowadzące do niezgodnego z wolą stron uznania, iż przesłankę do wypłaty odprawy (odszkodowania) stanowi uznanie przez sąd pracy rozwiązania umowy o pracę za niezgodne z prawem;

4) art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji jego nieuzasadnione niezastosowanie przez Sąd I Instancji - w sytuacji gdy w razie zasądzenia na rzecz powódki zarówno odszkodowania jak i odprawy u których podstawy leżałoby jedno zdarzenie prawne tj. niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę korzyść majątkowa powódki przewyższyłaby poniesioną szkodę.

Wskazując na powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji odnośnie zarzutu naruszenia art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. wskazano, że dyspozycją § 6¹ strony umowy o pracę nie obejmowały żadnej innej sytuacji, z której wynikałby obowiązek zapłaty przedmiotowej odprawy, a zwłaszcza obowiązku jej wypłaty w razie rozwiązania umowy o pracę oraz uznania przez sąd pracy jego niezgodności z prawem. Za trafnością takiego sposobu wykładni w uznaniu apelującego przemawia treść innych aktów prawnych obowiązujących w pozwanej Spółce., w tym zapisy Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 8 marca 2007 roku Załącznik nr 8, w treści którego (art. 15) zastrzeżono wyraźnie, iż odszkodowanie z tytułu gwarancji zatrudnienia nie wyczerpuje uprawnień Pracownika do świadczeń związanych z naruszeniem przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę oraz iż nie stanowi naruszenia gwarancji zatrudnienia rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 52 KP, chyba, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z naruszeniem przepisu art. 52 k.p. Strony w sposób

wyraźny przewidziały więc możliwość wystąpienia z roszczeniem przysługującym na podstawie (...) w razie uznania rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 k.p. za niezgodne z prawem.

W uznaniu pozwanej Sąd I Instancji dokonując wykładni art. 97 § 3 k.p. błędnie uznał, iż powódka winna być traktowana jak pracownik, z którym pracodawca dokonał rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem, a w konsekwencji, iż przysługuje powódce odprawa wynikająca z umowy o pracę. Zdaniem apelującej przemawia za tym fakt, iż trybem ustania stosunku pracy było jego rozwiązanie przez pracodawcę - uznane przez Sąd za wadliwe. Wskazując, że skutki prawomocnego wyroku dotyczą jedynie sprostowania świadectwa pracy, apelująca jako zbyt daleko idące uznała ustalenie przez Sąd I instancji, iż na podstawie art. 97 k.p. można wyprowadzić fikcję prawną, iż pozwana wypowiedziała powódce umowę o pracę. Zaznaczyła, że powódka nie poniosła żadnych negatywnych konsekwencji, w szczególności finansowych, związanych z wadliwym rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę, gdyż na mocy orzeczenia wydanego w sprawie IV P 381/08 otrzymała odszkodowanie na podstawie art. 56 w zw. z art. 58 k.p. w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia. Zasadzone na rzecz powódki świadczenie, posiadające odszkodowawczy charakter, odpowiada wysokością świadczeniu z tytułu odprawy, dochodzonemu w niniejszym postępowaniu. W tej sytuacji świadczenie zasądzone wyrokiem wydanym w sprawie IV P 381/08 winno podlegać zaliczeniu na poczet odszkodowania związanego z niewypłaceniem odprawy - dochodzonej w niniejszym postępowaniu. W przeciwnym razie dojdzie do bezpodstawnego wzbogacenia powódki, w porównaniu z sytuacją w jakiej powódka znalazłaby się w sytuacji, w której z powódką rozwiązano umowę o pracę za wypowiedzeniem.

Apelująca wskazała, że w razie jednak uznania, iż powódce przysługuje odprawa na podstawie umowy o pracę i ustalenie że nie miała ona stricte charakteru odszkodowawczego, to w tej sytuacji należałoby dokonać jej zaliczenia na wypłacone powódce odszkodowanie na podstawie art. 58 k.p. W ocenie pozwanej odszkodowanie umowne przewidziane w art. 56 k.p. w zw. z art. 58 k.p. pełni funkcję zryczałtowanego odszkodowania, gdyż roszczenia z tytułu wadliwego rozwiązania mają wyłącznie charakter odszkodowawczy (majątkowy). Szkoda ta może polegać na niewypłaceniu świadczenia jakie należałyby się pracownikowi w sytuacji wypowiedzenia mu umowy o pracę - w tej sytuacji jest to odprawa wynikająca z art. 6¹ umowy o pracę z dnia 27 kwietnia 2001 r. wraz z aneksami. Powołując się na poglądy judykatury apelujący zajął stanowisko, że niedopuszczalne jest uzyskanie przez powódkę podwójnej rekompensaty za to samo zdarzenie jakim było niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy, i w tej sytuacji ewentualnie przysługująca jej odprawa powinna zostać zaliczona na poczet odszkodowania z art. 58 k.p. Przyznanie powódce podwójnego odszkodowania na podstawie tego samego zdarzenia prawnego stanowi naruszenie art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Wyrok Sądu Okręgowego z dnia 25 października 2013 r. zaskarżyła apelacją także strona powodowa w części oddalającej powództwo zarzucając naruszenie:

- 1) art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez błędne jego zastosowanie polegające na uznaniu, iż termin płatności odsetek powinien być liczony od dnia prawomocnego wyroku orzekającego bezprawność rozwiązania stosunku pracy z powódką;
- 2) naruszenie art. 415 k.c. w zw. z art. 58 k.p. w zw. z art. 56 i w zw. z art. 300 k.p. poprzez jego niezastosowanie i brak rozważenia zastosowania tych przepisów w kontekście szkody poniesionej przez powódkę w wysokości utraconych odsetek od niewypłaconej w terminie odprawy;
- 3) art. 97 § 3 k.p. oraz art. 8 k.p. poprzez nieuwzględnienie, iż rozwiązanie umowy nastąpiło na skutek wypowiedzenia od samego początku nie zaś od dnia prawomocnego wyroku stwierdzającego bezprawność rozwiązania umowy o pracę i tym samym zaakceptowanie niekorzystnych skutków dla pracownika pomimo bezprawnego działania pracodawcy.

Wskazując na powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo poprzez zasądzenie na jej rzecz kwoty 32.824,43 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie na rzecz powódki kosztów postępowania procesowego za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji wskazano, że przyjęcie fikcji prawnej, iż stosunek pracy został rozwiązany na skutek wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę, konsekwentnie wymaga uznania, iż obowiązek płatności odprawy powinien nastąpić w ciągu 7 dni od dnia rozwiązania umowy o pracę z powódką to jest najpóźniej do 26 września 2008 r. Zdaniem apelującej przyjęta przez Sąd Okręgowy koncepcja, że odprawa należy się powódce od dnia prawomocnego wyroku zasądającego odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, jest błędna. Wskazała, iż skoro Sąd słusznie uznał, że odprawa należy się powódce na podstawie umowy o pracę, to w konsekwencji należy przyjąć, że powinna być ona być wypłacona w terminie 7 dni po rozwiązaniu umowy o pracę. Zdaniem apelującej odsetki, o których mowa w art. 481 k.c. w niniejszym przypadku za nieterminową zapłatę odprawy spełniają też rolę odszkodowawczą.

W piśmie z dnia 7 stycznia 2014 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w Łodzi) pozwana wniosła o oddalenie apelacji powódki w całości i o zasądzenie od kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrok uzupełniający Sądu Okręgowego z dnia 29 listopada 2013 r. zaskarżyła apelacją strona pozwana w całości zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest art. 351 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uzupełnienie wyroku z dnia 25 października 2013 r. w sytuacji gdy Sąd I Instancji orzekł o całości żądania powódki oddalając w punkcie drugim wyroku z dnia 25 października 2013 r. roszczenie powódki w pozostałym zakresie, a więc obejmującym również roszczenie powódki o zasądzenie na jej rzecz odsetek od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Wskazując na powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie wyroku uzupełniającego, oddalenie wniosku o uzupełnienie wyroku w zakresie zasądzenia odsetek od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i umorzenie postępowania w zakresie objętym wnioskiem o uzupełnienie wyroku, ewentualnie o przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji pozwana wskazała, że uzupełnienie wyroku z dnia 25 października 2013 r. zgodnie z wnioskiem powódki było niedopuszczalne z uwagi na brak przesłanek wskazanych w art. 351 § 1 kpc. Sąd Okręgowy orzekł bowiem o całości żądania powódki, gdyż w punkcie drugim wyroku oddalił powództwo w pozostałej części, a więc również w części obejmującej odsetki od zasądzonej kwoty od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powołując się w tym zakresie na pogląd judykatury apelująca wskazała, że użycie w wyroku zwrotu „oddala powództwo w pozostałym zakresie” oznacza, że sąd orzekł o całości żądania powódki m.in. poprzez oddalenie powództwa w pozostałej części dotyczącej odsetek od daty wniesienia pozwu tj. od dnia 20 listopada 2012 r. Tym samym, zdaniem apelującej, wniosek powódki o uzupełnienie wyroku z dnia 25 października 2013 r. o rozstrzygnięcie w przedmiocie żądania zasądzenia odsetek od zasądzonej kwoty od chwili wytoczenia powództwa do dnia zapłaty powinien podlegać oddaleniu jako bezzasadny. Apelujący zwrócił nadto uwagę, że z uwagi na brak zaskarżenia przez powódkę rozstrzygnięcia Sądu I Instancji oddalającego powództwo w zakresie zasądzenia orzeczenie Sądu korzysta z powagi rzeczy osądzonej w wymienionym zakresie. Uzasadniając wskazaną wartość przedmiotu zaskarżenia (kwota 8.917 zł) skarżący podał, że „wartość przedmiotu zaskarżenia ustalona została poprzez wyliczenie odsetek ustawowych od kwoty 21.129,40 zł od dnia 20 listopada 2012 r. do dnia zapłaty ww. kwoty tj. do dnia 26 listopada 2013 r. - co daje kwotę 2.754,40 zł oraz wyliczenie odsetek ustawowych od pozostałej zasądzonej kwoty tj. 42.259,60 zł od dnia 20 listopada 2012 r. do dnia 7 stycznia 2014 r., co daje kwotę 6.216,21 zł.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 maja 2014 r. pełnomocnik strony pozwanej poparł obydwie apelacje i wniósł o zasądzenie kosztów procesu za obydwie instancje. Pełnomocnik strony powodowej poparł apelację i wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa za obydwie instancje, oświadczając że jest nowym pełnomocnikiem i w związku z tym wnosi o ich zasądzenie w wysokości 100 %.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje stron od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 października 2013 r. są bezzasadne i jako takie podlegają oddaleniu. Sąd I instancji wydał bowiem trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie tak w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy jak i treści obowiązujących przepisów prawnych. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy, nie kwestionowane przez żadną z apelujących stron, są prawidłowe i wystarczające do rozpoznania apelacji, stąd też Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

W kontekście zgłoszonych zarzutów stwierdzić należy, że spór w sprawie sprowadzał się do wykładni przepisów prawa materialnego. Zgłoszony przez stronę pozwaną zarzut naruszenia art. 97 § 3 k.p. dotyczy prawnych skutków zamieszczenia przez pracodawcę, w sytuacji określonej w tym przepisie, w świadectwie pracy informacji, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę. W celu wyjaśnienia tej kwestii przypomnienia wymaga treść art. 97 § 3 k.p., zgodnie z którym jeżeli z orzeczenia sądu pracy wynika, że rozwiązanie z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia z jego winy nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu w tym trybie umów o pracę, pracodawca jest obowiązany zamieścić w świadectwie pracy informację, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę. Istota problemu związanego z wykładnią tego przepisu sprowadza się do odpowiedzi pytanie, czy pracownikowi, z którym rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z jego winy nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu w tym trybie umów o pracę, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, przysługują uprawnienia związane z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem, to jest czy może dochodzić niezaspokojonych roszczeń z tego tytułu (w tym przypadku przewidzianej w umowie o pracę odprawy), czy też – jak uznała strona pozwana w apelacji – zmiana oznaczenia w świadectwie pracy trybu rozwiązania stosunku pracy służy jedynie określeniu sytuacji prawnej pracownika u następnych pracodawców, natomiast nie wpływa na jego prawa związane ze sposobem rozwiązania stosunku pracy. Inaczej mówiąc, zdaniem pozwanej, skutki prawomocnego wyroku stwierdzającego bezprawne rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem dotyczą jedynie świadectwa pracy natomiast nie oznacza to, co przyjął sąd I instancji, że powódka winna być traktowana jak pracownik, z którym pracodawca dokonał rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Zaprezentowanej przez pozwaną interpretacji nie sposób zaakceptować. Wymowa omawianego przepisu jest bowiem inna co prawidłowo wywiódł Sąd I instancji posiłkując się orzecznictwem Sądu Najwyższego. Wyrażony zwłaszcza w wyroku z dnia 8 listopada 2012 r. sygn. II PK 103/12 (opubl. OSNP 2013/19-20/219, LEX nr 1289713) pogląd jak i argumentację prawną Sąd Apelacyjny w Łodzi w pełni podziela. Wypada w tym miejscu zauważyć, że pogląd wyrażony w wymienionym orzeczeniu nie pozostaje w sprzeczności z argumentacją zawartą w orzeczeniach przywołanych przez stronę pozwaną, to jest uchwale Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 18 maja 1995 r. sygn. I PZP 9/95 (opubl. OSNP 1996/3/42, LEX nr 23525) oraz wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2012 r. sygn. II PK 238/11 (opubl. OSNP 2013/7-8/81, LEX nr 1297781). Należy stwierdzić, że pozwana powołując się wybiórczo na motywy uchwały z dnia 18 maja 1995 r., której sentencja odzwierciedla treść art. 97 § 3 k.p., pominął to, że w jej uzasadnieniu Sąd Najwyższy uznał, że w wypadku prawomocnego wyroku stwierdzającego wadliwość rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia i zasądzonego odszkodowanie z tego tytułu, zdarzeniem prawnym powodującym ustanie stosunku pracy jest złożone pracownikowi przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia, ale ze względu na jego sprzeczność z prawem nie powinno ono wywoływać dalszych następstw niekorzystnych dla pracownika. Chodzi przy tym zarówno o następstwa prawne - przy ustalaniu uprawnień zależnych od sposobu rozwiązania stosunku pracy nie można traktować pracownika tak, jakby rozwiązano z nim stosunek pracy bez wypowiedzenia (zwłaszcza z jego winy) - jak i o następstwa faktyczne polegające na możliwości przedstawiania kolejnym pracodawcom omawianych dokumentów o takiej treści, która nie przekazywałaby informacji o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika, uznanym przez sąd za wadliwe. Wybiórczo także pozwana powołała się na pisemne motywy wyroku z dnia 14 maja 2012 r. pomijając, że w treści uzasadnienia Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, że pogląd jego odnośnie wykładni art. 97 § 3 k.p. stanowi kontynuację stanowiska przyjętego w uchwale składu 7 sędziów z dnia 18 maja 1995 r. Akceptacja powyższego poglądu w kwestii wykładni art. 97 § 3 k.p. oznacza, że powódka, jak prawidłowo przyjął Sąd I instancji, na skutek orzeczenia przez Sąd Pracy o odszkodowaniu z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę, winna być w zakresie wszystkich uprawnień pracowniczych traktowana jak pracownik, z którym

pracodawca dokonał rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Tym samym zarzut naruszenia przepisu art. 97 § 3 k.p. okazał się nieuzasadniony.

Kolejne zgłoszone przez stronę pozwaną zarzuty naruszenia przepisu art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p. sprowadzają się do pytania o charakter prawny odprawy określonej w § 6¹ ust. 1 umowy o pracę, do której prawo zostało przyznane powódce w przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę za wypowiedzeniem, za porozumieniem stron z inicjatywy pracodawcy bądź z przyczyn określonych w art. 53 k.p. Z zagadnieniem tym wiąże się drugie wymagające rozstrzygnięcia zapytanie, czy powódka roszczenia o tak przyznane w umowie prawo do odprawy może dochodzić niezależnie od roszczeń z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy przewidzianych w art. 45 § 1 k.p.

Odnosząc się do pierwszej objętej sporem kwestii nie można zgodzić się z twierdzeniami strony skarżącej dotyczącymi błędnej wykładni § 6¹ ust. 1 umowy o pracę. Sąd Okręgowy swoje stanowisko w kwestii znaczenia przewidzianej w umowie o pracę odprawy oparł na skrupulatnej wykładni popartej orzecznictwem Sądu Najwyższego uzupełnionej, wbrew zarzutom apelacji, badaniem woli stron umowy. Należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że przewidziana umową odprawa pieniężna, nie będąca odszkodowaniem w ścisłym słowa tego znaczeniu, stanowi jednak swoiste umowne "odszkodowanie" za utratę miejsca pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy. Pogląd o takim charakterze odpraw rozpowszechnionych w stosunkach pracy osób zajmujących stanowiska w organach osób prawnych jest akceptowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2002 r. sygn. I PKN 592/01, opubl. OSNP 2004/9/155; wrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006 r. sygn. II PK 167/05, opubl. OSNP 2007/5-6/70; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2008 r. sygn. I PK 209/07, opubl. OSNP 2009/11-12/135). Odprawa ma swe źródło w umowie o pracę (aneksie) a prawo do niej realizuje się z samego tylko faktu rozwiązania umowy o pracę w zwykłym trybie. Jak zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 lutego 2008 r. sygn. I PK 209/07 już tylko w potocznym pojęciu odprawienie pracownika oznacza rozwiązanie z nim stosunku pracy i może obejmować również wyposażenie go w określone świadczenie (zapłatę odprawy). Odprawa w tym znaczeniu może być bliska odszkodowaniu wynikającemu z utraty pracy, lecz przy jej przyznawaniu nie zakłada się wyrządzenia szkody, stąd używa się pojęcia odprawa. Gdy pracodawca przyznaje pracownikowi w umowie o pracę odprawę, to przy braku innych uzgodnień uzasadniony jest wniosek, że odprawa będzie mu przysługiwać na wypadek jej rozwiązania, z reguły w zwykłym trybie i przed upływem okresu, na który umowa o pracę była zawarta. Lakoniczność wzmianki o odprawie w umowie o pracę nie powinna działać na niekorzyść pracownika.

W rozpoznawanej sprawie odprawa została zagwarantowana powódce na wypadek wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę w przypadkach enumeratywnie wymienionych. Jednym z tych przypadków jest rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę. Jednocześnie w umowie o pracę strony nie zastrzegły żadnych innych dodatkowych warunków wypłaty odprawy, w szczególności że dla wypłaty tego świadczenia ma znaczenia przyczyna, dla której pracodawca dokonał wypowiedzenia umowy o pracę. Należy w tej sytuacji podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że odprawa przysługiwałaby powódce także w sytuacji gdyby przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę było naruszenie obowiązków pracowniczych. Nie można natomiast podzielić stanowiska pozwanej, że strony umowy swoją wolą nie obejmowały sytuacji, w której rozwiązanie umowy o pracę sąd uznał dokonane z naruszeniem przepisów prawa. Brak jest racjonalnych podstaw do przyjęcia, że strony regulując kwestie związane z odprawą wyłączyły możliwość jej dochodzenia w sytuacji rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę, które nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, a powódce z tego tytułu zostało przyznane odszkodowanie. Analiza postanowień umowy o pracę prowadzi do jednoznacznego wniosku, że zamiarem stron było przyznanie odprawy powódce w razie rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę. Rezultat zamieszczenia przez pozwanego pracodawcę w świadectwie pracy wymaganej przez art. 97 § 3 k.p. informacji (związanej z orzeczeniem sądu pracy, z którego wynika, że rozwiązanie z pracownikiem stosunku pracy bez wypowiedzenia z jego winy nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu w tym trybie umów o pracę) jest zaś taki, co wywiedziono powyżej, że powódka przy ustalaniu wszystkich jej uprawnień zależnych od sposobu rozwiązania stosunku pracy winna być traktowana tak, jakby rozwiązano z nią stosunek pracy za wypowiedzeniem. Tym samym jako niezasadne Sąd

Apelacyjny ocenił zarzuty naruszenia art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p., które to naruszenia miało polegać na błędnej wykładni § 6¹ zawartej przez strony umowy o pracę.

Bezzasadne są także zarzuty naruszenia art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. przez przyznanie prawa do odprawy jako wyniku samego rozwiązania stosunku pracy w sytuacji wypłaty odszkodowania na podstawie art. 58 w zw. z art. 56 k.p. Przede wszystkim nie można podzielić stanowiska pozwanej jakoby u podstawy tych świadczeń leżało jedno zdarzenie – niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. W przypadku bowiem odszkodowania, uzyskanego przez powódkę na podstawie art. 56 i 58 k.p., podstawę prawną jego dochodzenia stanowiły przepisy ustawy a przyczyną było zdarzenie polegające na niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę. Tymczasem w przypadku odprawy podstawę prawną jej dochodzenia stanowi czynność prawna (postanowienia zawartej przez strony umowy o pracę) a prawo do niej swą kauzę (przyczynowość) znajduje w samym tylko fakcie rozwiązania umowy o pracę. Fakt, że roszczenie o zapłatę odprawy na podstawie art. 6¹ umowy o pracę zaktualizowało się dopiero wskutek stwierdzenia wadliwości dokonanego przez pracodawcę rozwiązania umowy o pracę, a powódce z tego tytułu zostało na jej żądanie zasądzone odszkodowanie, nie pozbawia powódki w możliwości dochodzenia także prawa do odprawy. Są to bowiem roszczenia niezależne i odrębne, przysługujące z tytułu odmiennych zdarzeń. Inna jest także funkcja tych świadczeń. Odszkodowanie przewidziane w art. 58 k.p., obok naturalnej funkcji kompensacyjnej, spełnia bowiem rolę swoistego zadośćuczynienia za wyrządzoną pracownikowi krzywdę, jaką pociąga za sobą nielegalne rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Co więcej, stanowi ono również swoistą represję majątkową wobec pracodawcy, który złożył wadliwe oświadczenie woli, a więc realizuje w stosunkach przemysłowych szeroko pojętą funkcję prewencyjną. Natomiast świadczenie w postaci odprawy w związku z ustaniem stosunku pracy jest szczególnym świadczeniem stanowiącym swoiste umowne "odszkodowanie" za utratę miejsca pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy. Z tego też powodu jako bezpodstawne ocenić także należało żądanie zaliczenia odprawy pieniężnej na poczet odszkodowania przyznanego powódce na podstawie art. 58 w zw. z art. 56 k.p.

Podniesiony w apelacji strony powodowej zarzut związany z naruszeniem art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. sprowadza się do pytania od datę, od której należy liczyć odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty odprawy. Zdaniem skarżącej nie znajduje dostatecznego uzasadnienia pogląd, iż w zakresie żadnej kwoty skapitalizowanych odsetek odsetki te winny być naliczone od dnia 28 września 2012 r., to jest dnia następnego po dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie VI Pa 123/12, na mocy to którego wyroku oddalono apelację pozwanego pracodawcy od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 16 lutego 2012 r., lecz od dnia od 27 września 2008 r., to jest od dnia następnego po upływie 7 dni liczonych od daty bezprawnego rozwiązania stosunku pracy. Rozstrzygnięciu sądu I instancji skarżąca upatruje obrazy art. 481 § 1 k.c., a także art. 415 k.c. w zw. art. 300 k.p. w kontekście poniesionej szkody w wysokości utraconych odsetek oraz art. 97 § 3 k.p. i art. 8 k.p. poprzez nieuwzględnienie, iż rozwiązanie umowy nastąpiło na skutek wypowiedzenia od samego początku nie zaś od dnia prawomocnego wyroku stwierdzającego bezprawność rozwiązania umowy o pracę. Zarzutów powódki nie sposób zaakceptować. Zważyć przede wszystkim należy, że kwestia terminu wymagalności roszczenia o zapłatę odprawy przewidzianej w § 6¹ ust. 1 umowy o pracę została przesądzona prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 lipca 2013 r. sygn. III APa 18/13 uchylającym wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 marca 2013 r. i przekazującym sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu swego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że roszczenie powódki o odprawę stało się wymagalne od daty wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 27 września 2012 r. oddalającego apelację pozwanego pracodawcy od wyroku zasądzającego na rzecz powódki odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. W tym dniu bowiem sąd prawomocnie stwierdził, że decyzja pozwanej spółki o rozwiązaniu z nią stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika była niezgodna z prawem, co skutkuje przyjęciem fikcji prawnej, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w drodze wypowiedzenia pracodawcy (art. 97 § 3 k.p.). Dopiero wówczas powódka miała realną możliwość żądania zaspokojenia roszczenia o odprawę przewidzianą w § 6¹ ust. 1 umowy o pracę. Tym samym Sąd Apelacyjny uznał za wadliwe stanowisko, zgodnie z którym roszczenie powódki stało się wymagalne od dnia następnego od daty rozwiązania stosunku pracy. Oceną prawną zawartą w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 23 lipca 2013 r. związany był nie tylko rozpoznający sprawę Sąd I instancji, ale i na mocy art. 386 § 6 k.p.c. związany jest nią

także Sąd Apelacyjny w składzie obecnym. Wyrażony w wyroku z dnia 23 lipca 2013 r. pogląd Sąd Apelacyjny zresztą w pełni podziela i przyjmuje za własny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie podzielając zasadności zarzutów apelacji tak strony pozwanej jak i powodowej sformułowanych wobec wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 października 2013 r., a nie znajdując podstaw, które należałoby brać pod rozwagę z urzędu, apelacje te jako bezzasadne oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

Zasadna jest natomiast apelacja strony pozwanej wobec wyroku uzupełniającego Sądu Okręgowego z dnia 29 listopada 2013 r.

Podnieść należy, że skierowanym przeciwko (...) spółce z o.o. pozwem z dnia 20 listopada 2012 r. powódka domagała się zasądzenia kwoty 97.387,83 zł (na którą złożyła się kwota 63.389,40 zł odprawy pieniężnej oraz 33.988,43 zł skapitalizowanych odsetek od wymienionej kwoty obliczonych za okres od 27 września 2008 r. do 19 listopada 2012 r.) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Sąd I instancji wyrokiem z dnia 25 października 2013 r. w punkcie pierwszym zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 64.563,40 zł tytułem odprawy w kwocie 63.389,40 zł i skapitalizowanych odsetek w kwocie 1.174,01 zł za okres od 28 września 2012 r. do 19 listopada 2012 r., natomiast w punkcie drugim oddalił powództwo w pozostałej części. Apelacja powódki wobec tego wyroku została skierowana do części oddalającej jej powództwo w zakresie w jakim oddalone zostało jej żądanie zasądzenia odsetek skapitalizowanych za okres od 27 września 2008 r. do 27 września 2012 r. Wydanym na wniosek powódki wyrokiem uzupełniającym z dnia 29 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy uzupełnił swoje orzeczenie w ten sposób, że w punkcie pierwszym dodał słowa „z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2012r. do dnia zapłaty”. Zarzut strony pozwanej kwestionującej prawną możliwość uzupełnienia wyroku w zakresie jakim uczynił to Sąd I instancji jest zasadny.

Zgodnie z art. 351 § 1 k.p.c. strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu. Uzupełnienie wyroku, gdy sąd nie orzekł o całości żądania odnosi się do sytuacji, w której nie wydano rozstrzygnięcia merytorycznego, co do niektórych z roszczeń przedstawionych przez powoda albo nie uwzględniono roszczenia w całości, a jednocześnie nie oddalono powództwa w pozostałej części / por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2013 r. sygn. II UZ 46/13, opubl. LEX nr 1396081/. Rację ma skarżący, że w sprawie niniejszej brak jest możliwości uzupełnienia wyroku z dnia 25 października 2013 r. o rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych za okres od dnia wytoczenia pozwu do dnia zapłaty. Uznać należy, że Sąd zawierając w sentencji wyroku rozstrzygnięcie zrehabilitowane jako oddalenie powództwa w pozostałej części rozstrzygnął o całości żądań powódki, w tym również w zakresie jej roszczenia o odsetki ustawowe liczone od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wobec tak zrehabilitowanego rozstrzygnięcia sądu co do żądań powódki, na podstawie którego możliwe jest określenie zakresu powagi rzeczy osądzonej i skutków wyroku bez uciekania się do treści uzasadnienia tego wyroku, pisemne motywy wyroku, w których Sąd I instancji zaznaczył, że w treści sentencji wyroku nie odniósł się do żądania odsetek za okres od dnia wytoczenia powództwa, gdyż w związku z żądaniem powódki o uzupełnienie wyroku kwestia ta będzie przedmiotem jego rozstrzygnięcia w dniu 29 listopada 2013r r., nie ma znaczenia, gdyż o rozstrzygnięciu sprawy (czyli o rzeczy osądzonej) decyduje sentencja wyroku a nie jego uzasadnienie.

Stąd też Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. wyrok uzupełniający Sądu Okręgowego z dnia 29 listopada 2013 r. uchylił i odmówił uzupełnienia wyroku z dnia 25 października 2013 r.

O kosztach procesu Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. oraz § 6 pkt. 5 w zw. z § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu i § 6 pkt. 4 i 6 w zw. z § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat

za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Koszty te zostały rozliczone w następujący sposób:

Wartość przedmiotu zaskarżenia została przez stronę powodową oznaczona na kwotę 32.824,43 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia została przez stronę pozwaną oznaczona na kwotę 64.564 zł – z apelacji od wyroku z dnia 25 października 2013 r. i na kwotę 8.917 zł – z apelacji od uzupełniającego wyroku z dnia 29 listopada 2013 r.

Koszty po stronie powódki wyniosły kwotę: 1.642 zł opłaty od apelacji oraz 2.400 zł wynagrodzenia dla pełnomocnika (100 % stawki minimalnej).

Koszty po stronie pozwanej wyniosły kwotę:

- z apelacji od wyroku z dnia 25 października 2013 r.: 3.229 zł opłaty od apelacji oraz 2.700 zł wynagrodzenia dla pełnomocnika (75 % stawki minimalnej);

- z apelacji od wyroku z dnia 29 listopada 2013 r.: 451 zł opłaty od apelacji oraz 900 zł wynagrodzenia dla pełnomocnika (75 % stawki minimalnej).

Mając na uwadze wartość poniesionych przez strony kosztów procesu i okoliczność, że tak powódka jak i pozwany są przegranymi w sprawie z apelacji od wyroku z dnia 25 października 2013 r., natomiast pozwany jest stuprocentowym wygranym w sprawie z apelacji od uzupełniającego wyroku z dnia 29 listopada 2013 r., powódka winna zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty opłaty od apelacji od wyroku z dnia 29 listopada 2013 r., natomiast poniesione koszty zastępstwa procesowego za drugą instancję winny ulec wzajemnemu zniesieniu.